

Årsrapport for Bærekraftig Reisemål 2025

Visit Øst-Norge

Årsrapport 2025 for Bærekraftig Reisemål

Årsrapporten for bærekraftig reisemål er en tilbakemelding til medlemsbedrifter, kommunene, samarbeidspartnere og Innovasjon Norge.

Visit Øst-Norge oppnådde «Merket for Bærekraftig Reisemål» med 11 kommuner i mars 2024. I 2025 har vi jobbet med merkingen av Kongsvingerregionen med 5 kommuner.

I flere av våre medlemskommuner og hos næringsaktørene har det blitt utført en rekke tiltak og initiativ som er viktige for en helhetlig bærekraftig utvikling. Det er summen av alle små og store tiltak hos bedrifter, kommuner og destinasjonsselskap som gjør oss til et mer bærekraftig reisemål. Denne rapporten trekker fram noen av de mest sentrale initiativene i 2025.

Da stillingen som bærekraftsansvarlig var ubesatt i siste halvdel av 2025 har ikke alle oppgaver blitt fulgt opp som ønskelig fra Visit Øst-Norge sin side. Visit Øst-Norge fornyet avtaler med kommunene i 2025. Dette arbeidet tok mer tid enn forventet og har blant annet påvirket bærekrafts arbeidet i organisasjonen. Rett før jul var man sikret videre drift av organisasjonen. En OU-prosess ble påbegynt i selskapet høsten 2025, og resulterte i en nyopprettet stilling som reisemålsutvikler, som blant annet skal ivareta arbeidet med merkeordningen.

**Bærekraftig
Reisemål**
Lokalt engasjement
i et langt perspektiv

Innhold

1. Forankring	4
1.1 Destinasjonsledelser	4
1.2 Kommunikasjon mot medlemmer	4
1.3 Kommunikasjon mot gjester	5
1.4 Kommunikasjon mot innbyggere	5
2. Natur, kultur og miljø	6
2.1 Mobilitet og transportløsninger	6
2.2 Miljøtiltak	8
2.3 Lokal mat og drikke på menyen.....	9
3. Sosiale verdier	10
FOR GJESTER	10
3.1 Nye sykkelruter og opplevelsespakker	10
3.2 Økt vertskapskompetanse hos medlemsbedrifter	11
3.3 «Edvard – The Musical», ny satsing i Hønefoss.....	11
3.4 Kortreiste opplevelser	11
FOR INNBYGGERE	12
3.5 Arrangementsnettverk i Elverum	12
3.6 Arrangementskalender Gjøvikregionen.....	12
3.7 «ALLE MED» i Søndre land.....	12
3.8 Elverum Vinklubb	12
3.9 «BygdeLab» Østre Toten.....	12
FOR ANSATTE	12
4. Økonomisk levedyktighet	13
5. Suksesshistorier	14
6. Utfordringer	13
7. Formidling av rapporten	15

1. Forankring

Bærekraftig reisemål er et arbeid som krever en kontinuerlig forankringsjobb. Visit Øst-Norge har et stort nedslagsfelt med fem regioner:

- Hadeland og Ringerike
- Gjøvikregionen
- Ringsaker (Hedmarken)
- Elverumsregionen
- Kongsvingerregionen

1.1 Destinasjonsledelser

I løpet av 2025 har destinasjonsledelser i regionene Hadeland & Ringerike og Elverumsregionen blitt operative og har gjennomført flere møter.

I Gjøvikregionen er det nedsatt forslag til aktører som er ønsket i en destinasjonsledelse, men arbeidet har ikke kommet i gang.

Nye kommuner: Stange og Løten

Stange og Løten inngikk høsten 2025 et samarbeid med Visit Øst-Norge gjeldende fra 2026. Ringsaker, Stange og Løten vil være en naturlig samarbeidsregion med egen destinasjonsledelse.

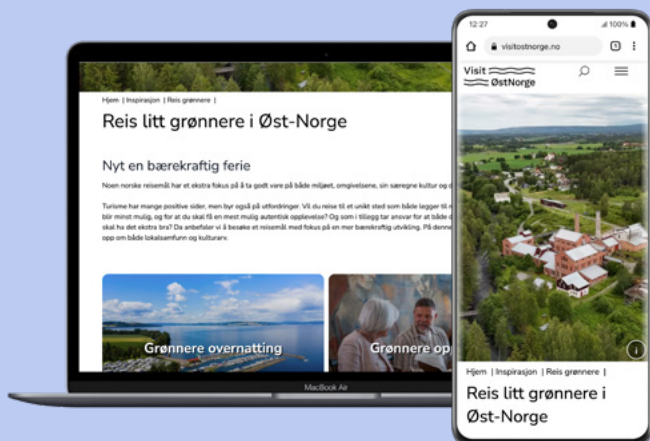
I Kongsvingerregionen er det etablert en styringsgruppe i forbindelse med prosessen bærekraftig reisemål. Styringsgruppen har hatt flere møter i 2025.

Foto: Visit Øst-Norge/Morten Peder Bjerke

1.2 Kommunikasjon mot medlemmer

- Visit Øst-Norge har opprettet en egen bransjeside på visitostnorge.no som heter «Bærekraftig reisemålsarbeid», der planer, strategier, undersøkelser og annet kommuniseres fortløpende: visitostnorge.no/bransje/barekraftig-reisemalsarbeid/
- Det ble arrangert «Kick off» for medlemmer på Kongsvinger festning høsten 2025 med faglig innhold fra Innovasjon Norge, UP Norway og et kort innlegg fra Samferdselsministeren.
- Det informeres også om relevante tema knyttet til bærekraftig reiselivsutvikling i våre digitale medlemsmøter.
- På Visit Øst-Norges LinkedIn profil informeres om status i utviklingsprosjekter, møter og markedsarbeid.

1.3 Kommunikasjon mot gjester

For tilreisende finnes en inspirasjonsside «Reis grønnere». På denne siden synliggjøres miljøsertifiserte opplevelser og overnattingsteder, naturbasert reiseliv og kultur/historie. visitostnorge.no/inspirasjon/reis-gront/

1.4 Kommunikasjon mot innbyggere

Daglig leder i Visit Øst-Norge har skrevet kronikker som er publisert i flere lokale aviser i 2025, for å løfte frem tema knyttet til bærekraftig utvikling.

Kilde:
www.hadeland.no/bruk-det-lokale-ogsaa-nar-verden-kommer-pa-besok/o/5-21-1372959

Kilde:
www.gd.no/vi-trenger-reiselivsstudiet-og-reiselivsforskningen/o/5-18-2420295

2. Natur, kultur og miljø

2.1 Mobilitet og transportløsninger

Sykling på Hadeland

Sykkelprosjekt Hadeland er videreført gjennom et nytt 3-årig hovedprosjekt (med støtte fra Sparebankstiftelsen Jevnaker, Nittedal, Lunner og Sparebankstiftelsen Gran). Formålet er å synliggjøre og videreutvikle sykkeltilbudet for både innbyggere og tilreisende, fortsette markedsføringen og pakketering av salgbare produkter og bygge nettverk både internt på Hadeland og eksternt med turoperatører.

Buss

Linje Vy 66, direktebuss fra Oslo S – Jevnaker

I samarbeid med reiselivsnæringen på Jevnaker er satsingen på direktelinjen fra Oslo Bussterminal via Lysaker og Sandvika til Kistefos Museum og Hadeland Glassverk videreført også i 2025. Direktebussen Vy 66 opererer i perioden fra Kistefos Museums åpningshelg til sesongslutt om høsten. I tillegg ble det i 2025 gjennomført behovstesting av juletrafikk

med avganger til Hadeland Glassverk to helger i desember. Shuttletransport mellom Kistefos og Hadeland Glassverk har bidratt til å styrke helhetsopplevelsen og øke verdiskapingen på tvers av attraksjonene.

Tog

De interkommunale politiske rådene for Ringeriksregionen og Hadelandsregionen har i 2025 videreført arbeidet med prosjektet Togring Viken Vest, med mål om å reetablere persontrafikk på eksisterende jernbanestrekninger mellom Hokksund, Hønefoss og Roa.

En av de tydeligste synliggjøringene av banens potensial kom gjennom togturen knyttet til TV-programmet «Hver gang vi møtes», der artistene ankom Jevnaker stasjon med tog. Jevnaker Kommune sto i bresjen for det initiativet i september.

Foto: Herman Drayer KG Studio

Buss for en 10'er – Innlandstrafikk

Innlandstrafikk kjørte også i 2025 buss i hele Innlandet fylket for 10 kr i skoleferien. En fin måte å få folk til å oppdage bussen på.

Velreist

I Velreist-utfordringen premieres innbyggere ved å ta grønne reisevalg, for eksempel ved å gå, ta buss eller sykle. Velreist-utfordringen er et samarbeid mellom kommunene Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Ringsaker og Hamar og er finansiert med klimasatsmidler fra Miljødirektoratet.

Videreføring av sykkelby-satsing i Brumunddal

Det tilrettelegges for syklister i sentrum med bedret infrastruktur og parkeringsmuligheter. Målet er å øke sykkelbruken i befolkning og besøkende. Ringsaker kommune tilbyr utlån av sykler og el-sykler til besøkende gratis på turistkontoret og på campingplassene.

Bli Velreist og vinn premier!

Foto: Ringsaker kommune

2.2 Miljøtiltak

Masterplan for Ringsakerfjellet – innspillsmøter

Sammen med aktørene på Sjusjøen og næringslivet er Ringsaker kommune i ferd med å stake ut en ny kurs for Sjusjøen gjennom en masterplan. Arbeidet har pågått med innspillsmøter i 2025. Målet er at Masterplanen skal være klar i løpet av 2026.

Avfallshåndtering

Gjøvik kommune har endret avfallshåndteringen med å innføre smarte søppeldunker med komprimering som øker kapasitet og effektivitet. Ca. 40 slike avfallsdunker får strøm fra solcelle og melder ifra når de skal tømmes. Tiltaket har bidratt til mindre forsøpling i byen og på friområder.

Nye toaletter i Hønefoss sentrum

I Fosseparken ved skateparken i Hønefoss sentrum har det kommet nye offentlige toaletter til glede for både innbyggere og besøkende.

Bærekraft Hadeland 2030

Bærekraft Hadeland 2030 er et initiativ for å bygge en bærekraftig fremtid i regionen. Målet er å gi lokale aktører konkrete veier til å bidra til en bærekraftig utvikling. Prosjektet eies og drives av Hadelandshagen som startet et nytt 3-årig prosjekt fra 2025 med ca. 100 deltakende bedrifter på Hadeland, inkludert flere av Visit Øst-Norges medlemsbedrifter.

www.hadelandshagen.net/baerekraft-hadeland-2030.6711710-620536.html

Miljøsertifisering av bedrifter

Andelen miljøsertiserte bedrifter har økt fra 30 i 2024 til 37 av medlemsbedriftene i 2025.

Visit Øst-Norge har fast avtale med leverandøren Grønn Jobb, som bidrar med fastmiljøfyrtårnkonsulent til en rabattert pris for våre medlemmer. Dette har vi orientert medlemsbedriftene våre om via digitale medlemsmøter, bransjenytt og på nettsidene:

<https://www.gronnjobb.no/bli-miljofyrtarn/visitostnorge>

2.3 Lokal mat og drikke på menyen

Matfylket Innlandet, deltagelse Bransjemessen UMAMI 18.–20. mars 2025

Visit Øst-Norge har hatt prosjektansvaret for Innlandets stand på den store nasjonale bransjemessen for mat og drikke: «UMAMI» i mars 2025, som ble gjennomført på NOVA Spektrum i Lillestrøm. Her ble lokale produsenter av mat og drikke presentert for hele bransjen.

Intereg prosjektet M.A.T

Gjennom intereg prosjektet M.A.T (Måltidsturisme, Autensitet, Tradisjon) har det blitt arrangert studieturer og workshop.

- 25 av medlemsbedriftene i Visit Øst-Norge er deltakere.
- Workshop med fokus på lokale smaker for utvikling av egne mat- & drikkeopplevelser.
- Studietur til Anora og Glomdalsmuseet. Målet var økt kunnskap om mat- og drikkekultur, historiefortelling og hvordan dette kan brukes i opplevels- og reiselivsutvikling.

Ane Sandnæs fra Visit Øst-Norge, prosjektleder på stand for Innlandet Matfylke.

3. Sosiale verdier

FOR GJESTER

3.1 Nye sykkelruter og opplevelsespakker

Gjennom Interreg prosjektet Cross Boarder Biking (CBB) har nye sykkelruter blitt synliggjort og videreutviklet

Villmarksruta – fra Elverum

Villmarksruta – nasjonal sykkelrute nr 9 som går gjennom Finnskogen er en av sykkelopplevelsene som er utviklet og markedsføres på Visit Øst-Norge sine sider:

<https://visitostnorge.no/listing/villmarksruta-nasjonal-sykkelrute-nr-9/585096306/>

Mjøstråkk

Det er utviklet turbeskrivelser og flere bookbare sykkelpakker. I 2025 har vi deltatt på Nederlandsk sykkel og vandremesse, noe som har ført til at Belgiske Vos Travel laget en egen 8-dagers Mjøstråkk sykkel-paketur for FIT's som blir solgt mot sommeren 2026.

3.2 Økt vertskapskompetanse hos medlemsbedrifter

I løpet av 2025 har det blitt arrangert vertskapskurs for medlemsbedriftene:

- «Vertskap, kommunikasjon og gode opplevelser – Meg i møte med andre», et praksisnært kurs holdt av Ruth & Ragna
- «Hvordan kan atferdsdesign bidra til at gjestene tar mer bærekraftige valg?», webinar gjennomført av Mimir

3.4 «Edvard – The Musical», ny satsing i Hønefoss

Edvard Munch har en betydningsfull tilknytning til Buskerud-regionen, og høsten 2025 hadde den nye musikalen «Edvard – The Musical» verdenspremiere i Hønefoss med 10 forestillinger. Prosjektet er støttet av blant annet Ringerike kommune. Visit Øst-Norge skaffet 250.000,- til arrangøren gjennom ordningen Kulturarv opplevelser i Buskerud.

3.3 Kortreiste opplevelser

Gjestekommunikasjonen på websider og i sosiale medier har hatt et sterkt fokus mot å nå flere kortreiste turister innen regionen og fra Oslo-området. Det oppfordres også til å reise kollektivt der det finnes gode alternativer.

De mest besøkte websidene i 2025 var:

1. Dagsturer fra Oslo
2. Hva skjer-kalenderen
3. Julemarked

♥ Legg i liste 📍 Gjøvik
En dagstur med tog fra Oslo inkl. Skibladner - Sommer
 En fantastisk dagstur fra Oslo med tog til Gjøvik og Skibladner til Brumunddal.

♥ Legg i liste 📍 Elverum
Dagstur fra Oslo til museumsbyen Elverum
 Visste du at Elverum har 2 av landets mest besøkte museer? Ta en dagstur hit og lær om Kongens Nei og skogens konge.

♥ Legg i liste 📍 Grua Finnskog
Dagstur fra Oslo til Finnskogen
 Dagstur fra Oslo til Finnskogen! Finnskogen er et magisk og grønt sammenhengende skogområde som strekker seg langs begge sider av riksgrensen mellom Soler i Norge og Värmland i Sverige

♥ Legg i liste 📍 Hønefoss
Dagstur fra Oslo til Hønefoss med shopping og museumsbesøk
 Hønefoss er en sjarmerende småby med kort avstand fra Oslo. Hva med å ta med familien på en dagstur hit?

FOR INNBYGGERE

3.5 Arrangementsnettverk i Elverum

I 2025 har Elverum fått fart på et arrangementsnettverk, hvor både private, frivillige og offentlige arrangører møtes en gang i måneden for å dele ideer og planer. Gjennom nettverket får aktørene oversikt over hverandres planer slik at man får koordinert de ulike arrangementene godt, og det samarbeides og skapes både nye og større arrangementer, til glede for arrangører, innbyggere og besøkende til Elverum.

3.6 Arrangementskalender Gjøvikregionen

Visit Øst-Norge har vært en aktiv bidragsyter i utviklingen av en felles digital arrangementskalender for næringslivet i Gjøvikregionen. Gjennom samarbeid med Gjøvik kommune, Byen vår Gjøvik og Gjøvikregionen Utvikling har målet vært å skape bedre samhandling, øke synligheten for lokale arrangementer og legge til rette for mer effektiv ressursutnyttelse og verdiskaping i regionen.

3.7 «ALLE MED» i Søndre Land

Søndre Land er med på den nasjonale dugnaden for å bidra til at alle barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter. Under slagordet #AlleMed jobber kommunen, frivillige organisasjoner, lag og foreninger for å kartlegge barrierer og skape gode, inkluderende løsninger lokalt.

3.8 Elverum Vinklubb

Elverum Vinklubb ble etablert januar 2025 og er allerede Norges største vinklubb! Etter 10 år med Smaksfestivalen i Elverum og en generell stigende interesse for kvalitetsdrikke ble Vinklubben etablert som en møteplass for deling av kunnskap, inspirasjon og gode smaksopplevelser.

3.9 «BygdeLab» Østre Toten

Østre Toten BygdeLab startet opp høsten 2025 og er en nøytral arena for gode diskusjoner, medvirkning og samarbeid knyttet til samfunnsutviklingen. En lavterskel møteplass der innbyggere, næringsliv, frivillige, akademika og kommunen kan komme sammen for å utvikle gode ideer og prosjekter for lokalsamfunnet.

FOR ANSATTE

- Visit Øst-Norge har lærling og praksisplasser i bedriften.
- Deltagelse i Norwegian Travel Cluster (NTC) skaper samarbeid på tvers av reisemål i hele Norge. Det jobbes kontinuerlig med kompetanseheving og kurs for både destinasjonsselskap og reiselivsaktører.

Foto: Visit Øst-Norge/Morten Peder Bjørke

4. Økonomisk levedyktighet

Organisasjonens overordnede mål innenfor reiselivet er å legge til rette for bærekraftig reiselivsutvikling, økt verdiskaping, økt besøk, samt økt sysselsetting. De økonomiske indikatorene skal bidra til å overvåke den økonomiske utviklingen i regionen. Valg av måleindikatorer er gjort med tanke på at tallgrunlaget skal kunne sammenlignes over tid og hentes ut uten ekstern bistand.

Verdiskaping

Verdiskaping i de 11 kommune er på totalt 1,65 mrd kroner i 2024.¹

Sysselsetting

Totalt antall sysselsatte innen reiselivet i de 11 kommunene var 3.805 i 2025.²

Andre tiltak som bidrar til økt økonomisk bærekraft

Kommunikasjon og markedsføring

- Digitale kampanjer
- Online booking for individuelle og grupper

Visningsturer og arrangementer

- Samarbeid om visningsturer med Visit Oslo Region
- 12 visningsturer er arrangert for norske og internasjonale turoperatører i 2025
- Deltakelse på nasjonale og internasjonale messer og workshops

Medlemsutvikling

- Verving av nye medlemmer – 12 nye i løpet av 2025

Kompetanseheving

- Det arrangeres kurs for medlemsbedrifter, f.eks. internasjonalsiseringskurs og SoMe-kurs i 2025

Gjøvik kommune

Østre Toten kommune

Lunner kommune

Elverum kommune

Søndre Land kommune

Jevnaker kommune

Ringerike kommune

Våler kommune

Vestre Toten kommune

Gran kommune

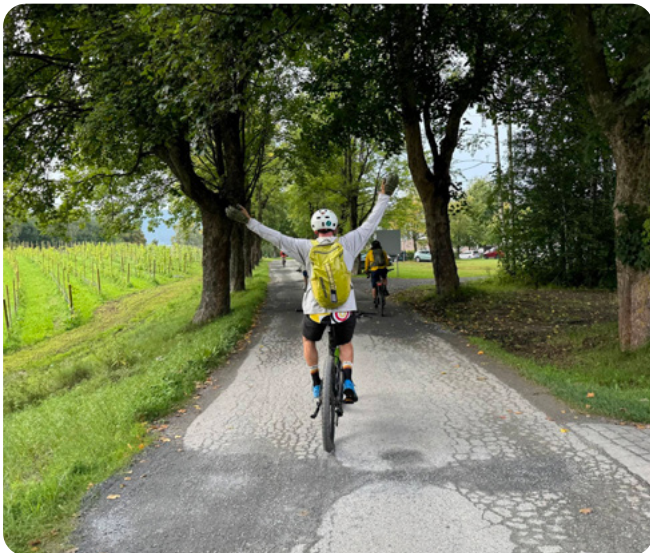

Ringsaker kommune

1) Kilde: <https://reiseliv.innovasjon norge.no/artikkel/verdiskapingstall>

2) Kilde: <https://reiseliv.innovasjon norge.no/seksjon/sysselsatte-i-reiselivet>

5. Suksesshistorier

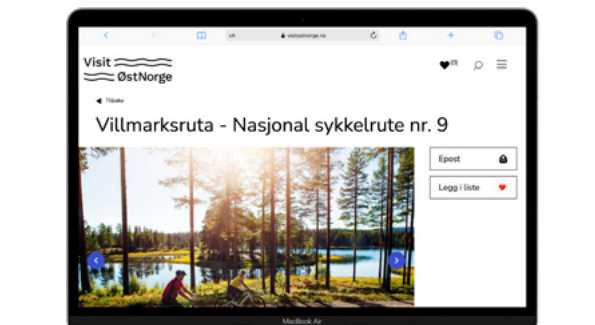
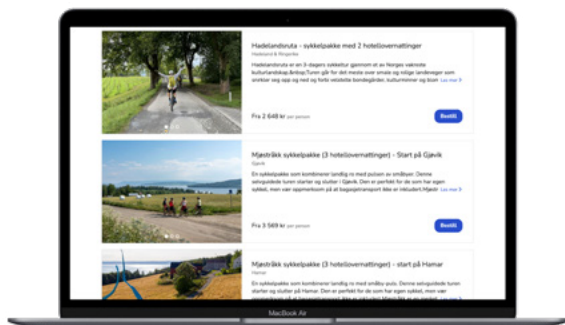
Pakketurer på sykkel

Visit Øst-Norge har over flere år jobbet målbevisst med utvikling av sykkelruter. Dette har resultert i flere salgbare pakker av sykkelopplevelser direkte på egne websider og gjennom flere internasjonale turoperatører.

Villmarksruta

Gjennom Interreg prosjektet Cross Boarder Biking (CBB) har nye sykkelruter blitt videreutviklet som nasjonal sykkelrute nr. 9 – Villmarksruta: visitostnorge.no/listing/villmarksruta-nasjonal-sykkelerute-nr-9/585096306/

Nasjonalsykkelrute nr. 9

Villmarksruta dag 1 Elverum- Gravberget Gård

Lengde 55,5 km

Vanskelighetsgrad: Middels

Region / Område: Elverum, Våler, Finnskogen

Rutebeskrivelse

Nasjonal rute 9, «Villmarksruta» lever opp til navnet sitt! På denne etappen sykler du fra Elverum til Villmarksruta-traseen. Du er tett på naturen hele veien, med furuskog, små innsjøer, store myrer og åser på seks-syv hundre meters høyde, ganske tett på svenskegrensen. Etter å ha syklet fra Elverum er det minimalt med bosetting på denne etappen. Villmarksruta finner du i krysset, 3 km forbi Gravberget Gård.

Ønsker du en artig avstikker like ved Gravberget, kan du fortsette den korte Haltorpeveien ned til sørenden av Halsjøen. Her finner du stor gapahuk, grillplass og rasteplass. Ved Haldammen kan du besøke de Gamle fløterbrakkene Spritfritt og Fyllerud.

Utfordring

Denne delen av Villmarksruta har ikke mye stigning eller andre problemer for en sykkelentusiast. Høyeste punkt er på 488 moh. Som syklist må man være klar over at det er ingen matbutikker eller andre servicetilbud før man kommer til Gravberget Gård. Det er heller ingen transporttilbud annet enn bussforbindelse på Elverum. Det anbefales å kjøpe turkart over Finnskogen Nord for denne etappen

Link til kart til hele Villmarksruta: <https://ridewithgps.com/routes/33999398>

Gpx-fil Villmarksruta:

https://ridewithgps.com/routes/33999398.gpxsub_format=track

Tid: Ca. 3 timer

Underlag: Asfalt og grusveg

Biltrafikk: Generelt svært lite

Start & mål: Elverum/ Gravberget

Merking: Nei

Overnatting:

Gravberget Gård

<https://gravbergetgaard.no/>

tlf. +47 400 06 513

@ post@gravbergetgaard.no

Servering:

OBS:

Mellom Elverum og Gravberget Gård er det ingen serveringssteder!

For mer informasjon severdigheter, overnatting og servering langs Villmarksruta se:

www.visitostnorge.no

www.visitindre.no,

www.visithaldenkanalen.no,

www.destinasjonhalden.no -

Villmarksruta

Visit
ØstNorge

VISIT
INDRE
ØSTFOLD

Interreg
Sverige - Norge

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Last ned pdf

Les mer

6. utfordringer

- **Kostnadspress og svekket lønnsomhet.** Høyere kostnader på lønn, energi, mat og transport har utfordret lønnsomheten hos reiselivsbedriftene, selv med økning i antall turister i 2025.
- **Urolige tider med krig og konflikter i verden, samt klimaendringer** påvirker reisemønstre og medfører uforutsigbarhet. Norge er ansett som et trygt sted å reise til, noe som kan gi potensiale for vekst.
- **Rekruttering er en utfordring for hele reiselivet.** Spesielt innenfor kokk og servitørfaget. Selv om det er en svak økning i søkertall til yrkesfag, er det fremdeles en lang veg å gå.
- **Kollektivutfordringer i distriktene er løpende utfordringer.** Det er få private tilbydere som tør å satse, da det ofte tar tid å opparbeide seg en stor kundemasse og få tilbudet synlig nok.
- **Sesongforlengelse.** Visit Øst-Norge har en stor sommersesong, men sliter mer på høst, vinter og vår. Vi jobber med innhold og tematiserte kampanjer tilpasset sesongene.
- **Færre små og mellomstore bedrifter ønsker å miljøsertifisere seg.**

Visit Øst-Norge er en aktiv deltaker i Norwegian Travel Cluster (NTC), er representert i styret i Visit Oslo Region, NHO Reiseliv Innlandet og Mat og Drikke fra Innlandet SA, samt at daglig leder sitter i Strategisk Råd for Innovasjon Norge (fra våren 2025).

Gjennom ulike verv jobbes det aktivt med å påvirke rammebetingelsene for reiselivsnæringen.

Norwegian
Travel Cluster

NHO
Reiseliv

MAT & DRIKKE
FRA INNLANDET

Innovasjon
Norge

Foto: Visit Øst-Norge/Morten Peder Bjørke

7. Plan for formidling av rapporten

Rapporten vil formidles både eksternt og internt.

- Visit Øst-Norges ansatte, styre og markedsråd
- Oversendes alle kommunedirektørene med oppfordring om å dele med kommunestyrene
- Sendes til alle medlemmer gjennom nyhetsbrevet bransjenytt
- Informeres i Digitalt medlemsmøte
- Publiseres på egen nettside
- Publiseres på våre egne sosiale medier for medlemmer og bransje; LinkedIn og Facebook
- Oversendes til alle destinasjonsledelser i Visit Øst-Norge

Visit
 ØstNorge

+47 611 46 710 • info@visitostnorge.no
visitostnorge.no